

OME WILLEM

Naar Hilversum om HEM te zien

De opnamen van VARA's 'De film van Ome Willem' zijn een feest op zich zelf. Uit alle windstreken komt het jonge volkje. Steeds weer een andere groep, maar allen beziel van hetzelfde grote verlangen. Pelgrims als het ware. Op deze pagina's een kijkje achter de schermen bij de opnamen van de 'film'.

Tekst: Kees Schoonenberg
Foto's: Ernst Nieuwenhuis
Uitzending:
Zaterdag, Nederland 1,
VARA, 17.05 uur

Een kleine twintig jaar geleden werd Edwin Rutten ontdekt als zanger. Hij klonk toen net als de Amerikaan Mel Tormé en Rogier van Otterloo speelde er piano bij. Sindsdien heeft hij van alles gedaan: jazz, cabaret, presenteren en studeren. Sinds vijf jaar oefent hij er een markwaardige functie bij uit - hij is het dool van de Nederlandse kleuters.

Sommige kinderen hebben al uren in de bus gezeten als 's middags de opname begint. Ze zijn in de loop van de morgen met de collega's van de kleuterschool en een aantal leiders ingeladen en ze zijn zoet gebleden als lammetjes bij het vooruitzicht HEM te mogen zien. Het reusachtige gebouw van de televisie met al die lange gangen heeft welig indruk gemaakt. Met de tekening voor hun held stevig in de hand geklemd, komen ze uiteindelijk terecht in een heel gewoon recht-hoekig lokaal met kapstok-haken zoals ze die op school ook hebben en daar kunnen ze dus veilig hun jas ophangen. Er komen nog kinderen van andere kleuterscholen binnen en ook zo maar meisjes en jongens met hun vader en moeder. Er zijn vriendelijk glimlachende dames die vertellen dat ze zich eerst mogen laten beschilderen in een lokaal daar vlakbij. Omdat dit ritueel blijkbaar hoort bij het mogen aanschouwen van HEM, onderwerpen ze er zich geduldig aan.

Schilderen
Er zitten twee dames en een heer in een wit betegeld lokaal met grote spiegels en dat doet zo ziekenhuishachtig aan dat een paar kleuters afhaken. 'Ik wil niet,' zeggen ze en dat wordt in dit tijdperk van inspraak uiteraard gerespecteerd. Anderen maken de grimeur vot hun wensen kenbaar. 'Zorro,' zegt een jongen en het zwarte masker is vlug

geschilderd. Een paar volgende klanten haken dankbaar in en opteren ook voor een Zorro-uteriek. 'Een prinsesje,' zegt een meisje en ze wordt zo mooi gemaakt dat ook zij onmiddellijk volgelingen krijgt. 'Def-tige Dame' is eveneens een succesnummer en er zijn al gauw een boel clowns-kopjes te zien. De grimeurs zorgen wel voor variatie, want ze hebben een creatief vak. Een klantje krijgt zelfs een rood clowns-kopje met een witte mond. 'Een clown die in de zon heeft gelegen,' zegt de mevrouw die schildert lachend. Een jongetje dat eerst niet wou, laat zich overhalen en ontdekt dat het allemaal geen pijn doet - het is zelfs een lekker gevoel, die kwastjes op je gezicht. Hij is zo opgelucht en dankbaar dat hij telkens weer terugkomt. En iedere keer schildert die geduldige meneer er weer wat bij. Wie 'een giraf' zegt, 'een aap' of 'een muis' wordt met een zoet praatje tot redelijke verlangens bekeerd.

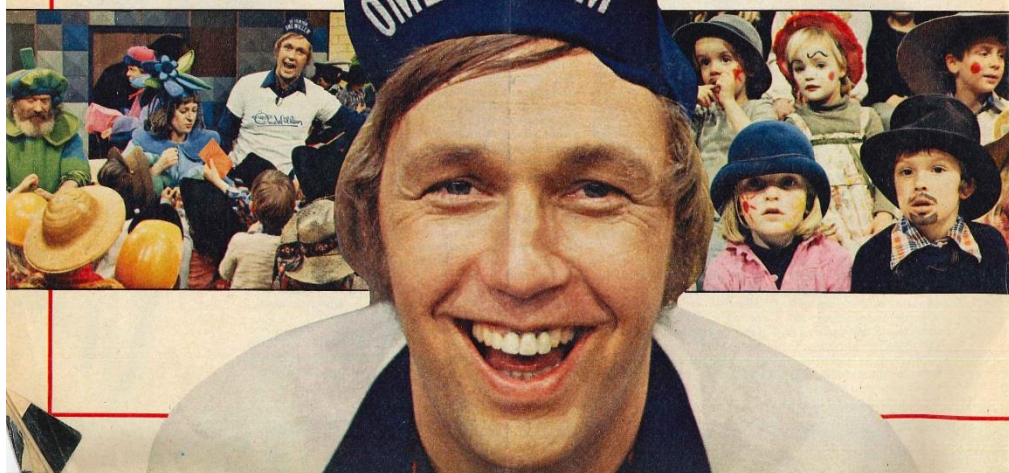
Rollenpatroon
En dan worden ze weer naar het lokaal met de kapstok-haken gestuurd, waar ze een hoed mogen zoeken uit een rijtje dozen die vol zitten met alle denkbare hoofddeksels in kleine matjes. De jongens willen graag politiepotten of cowboyhoeden - meisjes passen elegante strooien hoeden met kunstbloemen. Het rollenpatroon, jawel mevrouw, we weten het. Maar bedenk eens dat er in de te-

leviestudio een stuk of twintig grote kerels met animo op de kleuters zitten te wachten. Kerels die er zich niet voor generen om zich met overgave aan dit nietige publiek te wijden en in de oude rolverdeling waren mannen die zich voor kleuters interesseerden ver-dacht, weet u nog wel? De regisseur en haar assistente zijn weliswaar vrouwen, Wamp Posno en Els van den Brink, maar wat de kinderen te zien krijgen als ze de tv-studio binnenkomen, zijn allemaal mannen. Mannen achter de camera's en de geluidshengels, mannen achter de muziekinstrumenten in het helle licht. De combo De Geltenbreiers: Harry Bannink, piano, Harry Moolen, accordeon en Frank Noya, bas. Zo'n televisiestudio is groot en de zoldering is een warboel van grote slurven van de luchtverversing en een onafzienbare hoeveelheid lampen. Maar de kinderen letten daar nauwelijks op. Ze gaan als vanzelfsprekend op de kleine tribu-netjes zitten, die tegenover de fel verlichte hoek met het bekende décor zijn neergezet. Het ogenblik nadert - Hij kan elk ogenblik binnen komen. Eerst nog Teuntje Toon en August in hun bonte pakken - Jennifer Willem (toch nog een vrouw), Aart Staartjes en de poppenspeler Pieke Dassen. Allemaal aardige mensen, geen beschilderde kleuter die eraan twijfelt, maar hun aandacht is gericht op de

Het publiek dat Ome Willem komt bekijken, mag bij de grimeur een uiterlijk kiezen. Jongens willen vaak eenvoudig een krijshagfijge snor; meisjes kiezen dikwijls voor de rol van 'def-tige dame'. Er zijn ook kleuters die helemaal niet geschilderd willen worden en uiteraard hoeven ze dan niet. De kleuters hebben inspraak bij Ome Willem. Op de tweede foto van boven het ensemble De Geltenbreiers bij de opening van het programma als Ome Willem ritmisch zit te rijden achter het drumstel. Niet in beeld de opper-Geltenbreier Harry Bannink. Daaronder nog eens twee maal de kleuterroom, in de horizontale strook ziet u hem dan nog gelankeerd door Teuntje, Toon en August.

Rechts: dichtgeplakte deur in het decor. Voor ze het beseffen is de opname begonnen. Het papier scheurt en daar is Hij dan: Ome Willem. Edwin Rutten zo te zien, in een gewoon T-shirt en met een blauw petje op. Hij zegt 'Joepie' en de tribunes rijmen luidkeels en tevreden 'DE POEPIE!!'

Broodje
Er wordt een zelfgemaakt broodje poep aangeboden en de levendigsten rennen al op HEM af met hun tekeningen. Edwin weet ze allemaal weer op de tribunes te krijgen met hun tekeningen voorlopig achter zich, zodat het programma kan worden afgewerkt; wat schetsjes, een paar liedjes, een stukje poppenkast en een poppenfilmje over één thema met Ome Willem als centrale figuur. Bedacht door Willem Wilmink, Jan Riem en Karel Eykman. Al voor het vijfde jaar een succes. In de eerste plaats bij de zeer jeugdige doelgroep voor wie Edwin Rutten de glamour aankleeft van een filmster uit de gloriejaren van Hollywood. De enige die moeiteloos de rol van Ome Willem overneemt is Jan Klaassen, als Dassen en zijn vrouw even in de grote poppenkast zijn gekropen. Een oude kleuterheld en Edwin Rutten als een nieuwe. 'Hij maakt grapjes,' zeggen de kinderen gniffelend tijdens een interview op de hurken. 'Wat zegt Ome Willem dan?' 'Hij zegt... poep.'

Na het schminken, mag het kleuterpubliek hoeden uitzoeken. Die versierde koppies in het beeld vormen een belangrijke attractie voor volwassen kijkers naar het programma.